

EXTRAMATERIAL

Investeringsfrågor i Konjunkturbarometern

Från och med november i år ställer Konjunkturinstitutet (KI) i sin undersökning Konjunkturbarometern frågor om investeringar. Frågorna ställs två gånger per år, i november och mars i enkäterna för tillverkningsindustrin och tjänstesektorn. Resultaten redovisas i KI:s statistikdatabas (<https://statistik.konj.se/>).

EU, som delfinansierar Konjunkturbarometern, har beslutat att införa de nya frågorna i Konjunkturbarometern i samtliga medlemsländer från och med hösten 2021. EU har tidigare samlat in nationella uppgifter om investeringar för tillverkningsindustrin i en separat enkät, men har valt att från och med hösten 2021 samla frågor om investeringar i ordinarie enkät. I samband med denna förändring har EU samtidigt valt att ändra och förenkla frågeformuleringarna samt att även ställa frågorna till tjänstesektorn.

Frågeformuleringar

Samma frågor ställs till både tillverkningsindustrin och till tjänstesektorn, däremot skiljer sig frågorna åt mellan de båda undersökningsperioderna. I frågorna om investeringarnas struktur respektive olika faktorerers betydelse för investeringarna kan företagen välja ett eller flera alternativ. Om företaget svarar ej aktuellt, så räknas företaget inte med i svarsredovisningen. Vi redovisar inte andelen företag som svarat ej aktuellt i detta extramaterial, men den andelen finns i statistikdatabasen.

I frågorna om investeringarnas struktur skalas andelarna om, så att dessa summerar till 100, medan i frågorna om faktorerers betydelse så redovisas de faktiska svarsandelarna.

Tabell 1 Investeringsfrågor marsenkäten

Fråga	Svarsalternativ		
Jämfört med för två år sedan (t-2) har företagets investeringar förra året (t-1)			
Totala investeringar	Ökat	Varit oförändrade	Minskat
Maskiner och utrustning	Ökat	Varit oförändrade	Minskat
Mark, byggnader och infrastruktur	Ökat	Varit oförändrade	Minskat
Immateriella tillgångar (FoU, programvara, data, immateriella rättigheter, yrkesutbildning osv.)	Ökat	Varit oförändrade	Minskat
Jämfört med förra året (t-1) kommer företagets investeringar i år (t) att			
Totala investeringar	Öka	Vara oförändrade	Minska
Maskiner och utrustning	Öka	Vara oförändrade	Minska
Mark, byggnader och infrastruktur	Öka	Vara oförändrade	Minska
Immateriella tillgångar (FoU, programvara, data, immateriella rättigheter, yrkesutbildning osv.)	Öka	Vara oförändrade	Minska

Tabell 2 Investeringsfrågor novemberenkäten

Fråga	Svarsalternativ		
Jämfört med förra året (t-1) kommer företagets investeringar i år (t) att	Öka	Vara oförändrade	Minska
Jämfört med i år (t) kommer företagets investeringar nästa år (t+1) att	Öka	Vara oförändrade	Minska
Investeringens struktur:			
Investeringar som genomförs i år är av följande slag*			
Planerade investeringar för nästa år kommer att vara av följande slag*			
Olika faktorerers betydelse för investeringen:			
Vilka av följande faktorer har störst betydelse för företagets investeringar i år**			
Vilka av följande faktorer har störst betydelse för företagets investeringar nästa år**			

*Alternativen är: Utbyte av sliten anläggning eller utrustning, Utökning av produktionskapaciteten, Investeringar utformade för att effektivisera produktionen, Andra investeringsmål (utsläppsstyrning, säkerhet osv.) samt Ej aktuellt.

** Alternativen är: Efterfrågan, Finansiella villkor, Tekniska faktorer, Andra faktorer, Ej aktuellt.

Resultat från november

Från och med november 2021 redovisas investeringsfrågorna i KI:s statistikdatabas.

De två första frågorna i novemberenkäten, samt alla frågor från marsenkäten redovisas i form av netttotal, det vill säga andelen företag som angett det första alternativet (öka/ökat) minus andelen som angett det tredje alternativet (minska/minskat). Det

är en större andel som säger att investeringarna ökar i år, än som säger att investeringarna minskar. Det är också en större andel som säger att investeringarna kommer att öka nästa år än som säger att de kommer att minska.

Tabell 3 Investeringarnas förändring

	Totalt	Tillverknings- industri	Tjänste- sektorn
Investering i år jämfört med föregående år	31	31	31
Investering nästa år jämfört med i år	39	45	37

Det vanligaste alternativet är utbyte av sliten utrustning vanligast, både inom tillverkningsindustrin och tjänstesektorn, men en större andel svarar det i tjänstesektorn än i tillverkningsindustrin. Minst vanligt är alternativet effektivisering av produktionen.

Tabell 4 Investeringarnas struktur

	Totalt	Tillverknings- industri	Tjänste- sektorn
Investeringarnas struktur i år			
Byte av sliten anläggning eller utrustning	40	36	42
Utökning av produktionskapaciteten	25	31	23
Effektivisering av produktionen	12	13	11
Andra investeringsmål	24	20	25
Investeringarnas struktur nästa år			
Byte av sliten anläggning eller utrustning	37	33	39
Utökning av produktionskapaciteten	26	32	24
Effektivisering av produktionen	13	15	12
Andra investeringsmål	23	20	24

Efterfrågan är den viktigaste faktorn för investeringarna i tjänstesektorn, både i år och nästa år, medan tekniska faktorer är något vanligare i tillverkningsindustrin, både i år och nästa år. Båda dessa faktorer ligger över eller strax under 50 procent för båda sektorerna. Finansiella villkor har minst betydelse.

Tabell 5 Investeringarnas faktorer

	Totalt	Tillverknings- industri	Tjänste- sektorn
Viktigaste faktorer i år			
Efterfrågan	53	54	52
Finansiella villkor	10	6	11
Tekniska faktorer	48	59	44
Andra faktorer	33	32	34
Viktigaste faktorer nästa år			
Efterfrågan	54	57	53
Finansiella villkor	8	7	8
Tekniska faktorer	50	59	46
Andra faktorer	35	38	34